

Dansk Psykiatrisk Selskab

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Center for sundhed og psykiatri
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

København d. 15.01.2010.

Dansk Psykiatrisk Selskab har følgende bemærkninger til regeringens forslag til ”Lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien” i form af et forslag om at indføre tvungen opfølgning efter udskrivning.

Bestyrelsen skal indledningsvis bemærke, at den af principielle grunde er modstander af tvungen opfølgning efter udskrivning. Bestyrelsen skal herved henvise til den beretning et udvalg, nedsat af Dansk Psykiatrisk Selskabs bestyrelse, afgav i 2005, idet der henvises til flertallets indstilling, såvel hvad angår etiske aspekter ved en sådan tvangsudøvelse, praktiske vanskeligheder såvel som det videnskabelige grundlag for analysen af, at tvungen opfølgning efter udskrivning skulle bedre patienternes psykiske sygdom eller sociale forhold. Beretningen kan findes på:

http://www.dpsnet.dk/fileadmin/web-filer/word/Rapporter/Rapport_AmbTvang05.doc

Målgruppen for tvungen opfølgning efter udskrivning beskrives nærmere i ”bemærkninger til lovforslaget”, bl.a. side 9, hvoraf fremgår, at der efter lovgivers opfattelse er tale om en lille gruppe svært psykisk syge patienter, der bør fastholdes i nødvendig behandling med antipsykotika efter beskrivelsen. Bestyrelsen skal påpege, at medikamentel behandling kan være en nødvendig forudsætning for anden behandling, f.eks. miljøterapi eller psykoedukation, men medikamentel behandling for denne gruppe patienter kan ikke stå alene. I bemærkningerne (side 6, første afsnit) nævnes, at Sundhedsstyrelsen har peget på, at nogle patienter, der udskrives, kan have svært ved at klare den løsere struktur uden for sygehuset

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf. 3545 6212

Formand: Anders Fink-Jensen, e-mail: a.fink-jensen@dadlnet.dk -

Sekretær Susie Brøndum: Susie.Broendum@rh.regionh.dk

samt de øgede krav til egenomsorg, når de udskrives til eget hjem, herberg eller psykiatrisk botilbud. Bestyrelsen kan tilslutte sig denne vurdering og altså konkludere, at svært syge patienter med manglende sygdomsindsigt ikke bør udskrives, før patientens psykiske tilstand er stabiliseret og bedret i en sådan grad, at patienten har opnået i hvert fald en vis sygdomsindsigt, har accepteret og forstået nødvendigheden af medikamentel behandling og har fået genoptrænet sociale kompetencer i sådan grad, at patienterne er i stand til at varetage egenomsorg. Herved bliver der ikke behov for tvungen opfølgning efter udskrivning.

Bestyrelsen skal endvidere henvise til Kallehauge-udvalgets betænkning (Bet. 1068/1986), side 219 f., hvor det hedder: ”Så længe det ikke er rimeligt sikkert, at en patient vil fortsætte med at indtage den nødvendige medicin frivilligt, hvis han udskrives, kan en afgørende og betydelig bedring normalt ikke anses for indtrådt. Det vil først være tilfældet, når medicinen har virket i en vis tid, således at denne i forbindelse med den psykoterapeutiske behandling også har ændret den af sygdommen ændrede adfærd, som måtte true patienten og hans nærmestes hele liv og forhold. Herunder i social og økonomisk henseende”. Bestyrelsen kan ganske tilslutte sig disse synspunkter, og bemærkningerne til de foreliggende lovforslag forholder sig ikke til dette synspunkt, eller i øvrigt til de argumenter, der tidligere har været fremført mod tvungen opfølgning.

Det anføres i bemærkningerne, at det er af afgørende betydning, at anvendelse af tvungen opfølgning efter udskrivning ses i sammenhæng med den sociale indsats, der er behov for i forhold til målgruppen. En sådan social indsats, af hvilken art den end måtte være, vil imidlertid være meget vanskelig at iværksætte, såfremt patienten ikke selv har en forståelse for nødvendigheden heraf, og patienten bibringes ikke en sådan forståelse ved anvendelse af tvungen opfølgning efter udskrivning.

Bestyrelsen skal endvidere fremhæve, at nogle skizofrene patienter ikke responderer særlig godt på behandling med antipsykotika, hvorfor de ophører med behandlingen. Tvungen opfølgning efter udskrivning vil selvsagt ikke forbedre disse patienters psykiske tilstand.

Bestyrelsen har bemærket, at det side 10, tredje sidste afsnit er anført, at en beslutning om at etablere tvungen opfølgning efter udskrivning ikke må føre til, at patienten udskrives tidligere, end patienten ville være blevet, såfremt muligheden for at etablere tvungen opfølgning efter udskrivning ikke var til stede. Bestyrelsen kan naturligvis uforbeholdent tilslutte sig dette synspunkt, men det må frygtes, at endnu tidligere udskrivning kan blive et resultat af lovændringen, når henses til det voldsomme pres, der er på de tilbageblevne sengepladser.

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf. 3545 6212

Formand: Anders Fink-Jensen, e-mail: a.fink-jensen@dadlnet.dk -
Sekretær Susie Brøndum: Susie.Broendum@rh.regionh.dk

Dansk Psykiatrisk Selskab

Bestyrelsen skal derfor anbefale, at i hvert fald en af de indlæggelser, der skal danne grundlag for tvungen opfølgning har været af tilstrækkelig varighed, f.eks. mindst et halvt år.

Bestyrelsen skal endvidere foreslå, at en patient, der antages at opfylde kriterierne for tvungen opfølgning efter udskrivelse, ikke formelt udskrives, men – som i Sverige – prøveudskrives, således at patienten fortsat formelt har status som indlagt og derfor ved behov kan tilbageføres til stamafdelingen.

Bestyrelsen kan tilslutte sig bemærkningerne side 10 nederst, hvoraf fremgår, at retspsykiatriske patienter ikke vil være omfattet af reglerne om tvungen opfølgning efter udskrivning.

Det fremgår af lovforslagets § 3, at loven eventuelt skal revideres efter en forsøgsperiode på fire år, og af bemærkningerne (side 20) fremgår, at det er tanken, at evalueringen af loven skal foretages af Sundhedsstyrelsen. Bestyrelsen skal foreslå, at der ikke blot foretages en evaluering, men en egentlig videnskabelig undersøgelse med inddragelse af en række psykiatrisk, sociale og andre aspekter.

Med det forbehold, at bestyrelsen som anført principielt er modstandere af tvungen opfølgning efter udskrivning, skal bemærkes, at bestyrelsen ikke har bemærkninger til lovforslagets øvrige bestemmelser f.eks. for så vidt angår retssikkerhed, behandlingsform mv.

På bestyrelsens vegne

Anders Fink-Jensen
Klinikchef, dr. med.
Formand

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center København, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf. 3545 6212

Formand: Anders Fink-Jensen, e-mail: a.fink-jensen@dadlnet.dk -
Sekretær Susie Brøndum: Susie.Broendum@rh.regionh.dk